

Udskriftsdato: 23. december 2025

VEJ nr 9818 af 24/08/2017 (Historisk)

At-vejledning om genvurdering (remonstration) efter arbejdsskadesikringsloven

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: 20175000521

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9002 af 02/01/2020

At-vejledning om genvurdering (remonstration) efter arbejdsskadesikringsloven

Denne vejledning indeholder en beskrivelse af de aktuelle regler om genvurdering (remonstration) på arbejdsskadeområdet.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovgrundlag
3. Generelt om genvurdering (remonstration)
4. Omfattet af reglerne om genvurdering
 - 4.1. Skønsmæssige afgørelser
 - 4.2. Grænsedragningen mellem faktiske oplysninger og skøn i lægelige oplysninger
5. Faktisk eller retlig fejl
 - 5.1. Hvad er en faktisk eller retlig fejl?
 - 5.1.1. Eksempler på faktiske fejl
 - 5.1.2. Eksempler på retlige fejl
 - 5.2. Indhentelse af oplysninger
 - 5.3. Der kan helt eller delvist gives medhold i klagen – genvurdering fører til ændret afgørelse
 - 5.4. Berigtigelse – oplagte skrive- og regnefejl eller upræcis begrundelse
 - 5.5. Særligt om fejlagtige begrundelser – tilsidesættelse af garantiforskrift
6. Afgørelser, som indeholder flere delafgørelser
 - 6.1. Der klages over hele afgørelsen
 - 6.2. Klage over enkelte dele af afgørelsen
7. Der fremkommer nye oplysninger i sagen – nova
8. Afgrænsning mellem genvurdering og genoptagelse ved nye oplysninger
 - 8.1. Klage over afgørelse – genvurdering – klager indsender nye oplysninger (nova) om forhold, der forelå på afgørelsestidspunktet
 - 8.2. Klage over afgørelse – genoptagelse – klager indsender nye oplysninger (nova) om forhold, der vedrører perioden efter den oprindelige afgørelse
 - 8.3. Klage over afgørelse – genvurdering og genoptagelse

1. Indledning

Genvurdering eller remonstration er underinstansens mulighed for i forbindelse med en anke at genvurdere og ændre en afgørelse, som underinstansen tidligere har truffet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har efter arbejdsskadesikringsloven¹⁾, værnepligtsloven²⁾ og tidligere love på disse områder ret og pligt til at genvurdere afgørelser. Tilsvarende gælder i forhold til afgørelser efter særloven for veteraner³⁾.

Et væsentligt krav for at genvurdere er, at klagen er modtaget rettidigt. Hvis der ikke er klaget rettidigt, kan afgørelsen ikke genvurderes.

Ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen af en sag på baggrund af en klage i forbindelse med genvurdering, skal der gives en ny klagevejledning i genvurderingsafgørelsen efter forvaltningslovens almindelige regler om begrundelse. Hvis der klages over genvurderingsafgørelsen, er der ikke mulighed for yderligere genvurdering, og sagen oversendes direkte til Ankestyrelsen i sådanne tilfælde.

2. Lovgrundlag

Adgangen til at genvurdere afgørelser i arbejdsskadesager følger af lov om arbejdsskadesikring § 44, stk. 7-9. Tilsvarende gælder for afgørelser efter lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion, jf. lovens § 4.

Adgangen til at genvurdere afgørelser i sager om værnepligtige m.fl. følger af § 2, stk. 2 i lov om erstatning til værnepligtige m.fl., som henviser til klagereglerne i lov om arbejdsskadesikring.

Der er fastsat nærmere regler i Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 1477 af 2. december 2016 om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser.

3. Generelt om genvurdering (remonstration)

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan ændre en påklaget afgørelse, hvis den, der klager, kan få helt eller delvist medhold i klagen. Det kan være en klage over sagens faktiske omstændigheder (faktisk mangel) eller en mangelfuld eller forkert anvendelse af retsreglerne (retlig mangel). Selvom klageren gives helt eller delvist medhold i sine anbringender i klagen, er det ikke en forudsætning, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal træffe en indholdsmæssigt ændret afgørelse.

Rettidig klage

Et væsentligt krav for at kunne genvurdere en afgørelse er, at klagen er modtaget rettidigt. Hvis der ikke er klaget rettidigt, kan der ikke ske genvurdering.

Frist for genvurdering

Genvurderingen skal efter § 8 i bekendtgørelse nr. 1477 af 2. december 2016 ske inden 4 uger efter klagefristens udløb. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i særlige tilfælde ikke kan nå at genvurdere afgørelsen inden for 4 uger, skal sagens parter have meddelelse om dette. Det kan eksempelvis være, at der skal indhentes yderligere oplysninger til vurdering af, om der er en retlig eller faktisk fejl ved afgørelsen.

Betingelser for genvurdering

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tager stilling til en klage i forhold til genvurdering, skal det som det første altid påses, at rammerne og betingelserne for genvurdering (formalia) er opfyldt – se afsnit 4.

Når klagen er sendt direkte til Ankestyrelsen

Ankestyrelsen vil sende sagen til behandling hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, så genvurdering kan overvejes, hvis Ankestyrelsen modtager en klage, der ikke har været behandlet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tidligere. Det fremgår af loven, at alle afgørelser, der påklages, først skal vurderes af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i forhold til en eventuel genvurdering. Ankestyrelsen kan først behandle klagen, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har taget stilling til eventuel genvurdering.

Oversendelse til Ankestyrelsen

Sagen sendes til Ankestyrelsen, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan give klageren helt eller delvist medhold, eller hvis klagen ikke kan behandles, eksempelvis fordi klagefristen ikke er overholdt. I oversendelsen til Ankestyrelsen begrundes Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvorfor der ikke kan træffes en ny afgørelse og gives klageren medhold. Inden oversendelsen vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring høre parterne over eventuelle nye oplysninger.

Retten til at få sagen udsat

Retten til at få udsat sagen efter forvaltningslovens § 21 gælder også under genvurderingen af sagen, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring endnu ikke har taget stilling til, om klagen er omfattet af genvurderingspligten. Tilskadekomne kan eksempelvis få udsat sagen for at overveje den nærmere, drøfte sagen med sit fagforbund, advokat eller anden rådgiver.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal være tilbageholdende med at fortsætte sagsbehandlingen, hvis en af parterne har bedt om udsættelse. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan dog fastsætte en endelig frist for fremsendelse af partsbemærkninger af hensyn til den anden part, samt hvis den manglende fremsendelse af bemærkningerne har sat sagsbehandlingen i stå.

4. Omfattet af reglerne om genvurdering

En afgørelse og en klage er omfattet af reglerne om genvurdering, når

1. afgørelsen er truffet efter arbejdsskadesikringsloven, værnepligtsloven eller lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion
2. klagen over afgørelsen er modtaget rettidigt
3. klagen er fra en klageberettiget person
4. klagen vedrører retlige eller faktiske fejl ved afgørelsen (ikke skønnet)

5. der som følge af genvurderingen kan gives klager helt eller delvist medhold.

Ad 1) Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring har truffet afgørelse efter arbejdsskadesikringsloven, lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl. eller lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion. Hvis afgørelsen er truffet efter andre love, eksempelvis om begrænset aktindsigt efter forvaltningsloven, gælder reglerne om genvurdering ikke, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal sende klagen direkte til Ankestyrelsen.

Ad 2) Klagen skal være modtaget **rettidigt** inden for klagefristen.

Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring modtager en klage, der ikke er rettidig, sendes sagen til Ankestyrelsen med oplysning om, at klagen efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering ikke er modtaget rettidigt. Hvis Ankestyrelsen vurderer, at klagen alligevel var modtaget rettidigt, eller dispenserer fra overskridelsen af klagefristen, sender Ankestyrelsen sagen retur til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ad genvurdering. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ikke mulighed for at dispensere fra overskridelsen af klagefristen.

Klagefrist for tilskadekomne og efterladte afhænger af opholdssted:

Opholdssted	Klagefrist
I Danmark	4 uger fra modtagelsen
Færøerne eller det øvrige Europa uden for Danmark	6 uger fra modtagelsen
Uden for Europa, herunder Grønland	3 måneder fra modtagelsen

Klagefristen for arbejdsgivere og selskaber er altid 4 uger.

Ad 3) Klagen skal være sendt af en fysisk eller juridisk person, der er **berettiget til at klage** over afgørelsen. Det drejer sig om følgende:

- Tilskadekomne (eller dennes repræsentant)
- Efterladte (kan dog ikke klage over personlige ydelser til tilskadekomne, herunder godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne)
- Selskabet (ulykkesforsikringsselskab eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomskontrol)
- Arbejdsgiver for så vidt angår afgørelsen om anerkendelse eller afvisning og afgørelser efter § 35, stk. 5, i arbejdsskadesikringsloven
- Arbejdsgiver, der ikke har tegnet en lovpligtig forsikring, som selv skal udrede en eventuel erstatning

Ad 4) Klagen henviser til **faktiske eller retlige fejl** ved afgørelsen, men Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har også pligt til at undersøge, selvom der er andre faktiske eller retlige fejl ved den påklagede afgørelse. Der skal derfor både ske genvurdering, når der i klagen er henvist til en faktisk eller retlig fejl, og i de situationer, hvor tilskadekomne ikke selv er opmærksom på fejlen, men hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved behandlingen af klagen opdager fejlen. Hvis der klages over **skønnet** i en konkret afgørelse, er klagen ikke omfattet af reglerne om genvurdering, fordi genvurdering ikke omfatter et ændret skøn på samme afgørelsesgrundlag uden sådanne fejl, jf. § 7, stk. 1, 2. pkt., i bekendtgørelsen om klager over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser.

Ad 5) Helt eller delvist medhold betyder som udgangspunkt, at der ikke må være **klaget af flere parter**, da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring normalt ikke vil kunne give begge parter medhold i deres klage. Hvis både tilskadekomne og arbejdsgiver eller selskabet har klaget, skal sagen sendes direkte til Ankestyrelsen uden genvurdering.

En undtagelse fra denne betingelse er, hvis parterne har klaget enslydende, altså eksempelvis at både tilskadekomne og forsikringsselskabet har klaget for at få årslønnen forhøjet med ATP-bidraget, som er blevet glemt ved fastsættelsen af årslønnen. I denne situation vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kunne give begge parter medhold i deres klage.

Det betyder, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring normalt er nødt til at afvente klagefristens udløb for at få afklaret, om flere parter klager over samme emne. Det vil praktisk sige, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan genvurdere afgørelsen med det samme.

Parterne skal altid partshøres over den klage, der er modtaget på sagen og eventuelle yderligere relevante oplysninger. Der kan således først træffes afgørelse i sagen, når der er foretaget korrekt partshøring. Det gælder uanset om der er tale om en ny materiel afgørelse eller en afgørelse om at sende sagen til Ankestyrelsen.

Der kan forekomme tilfælde, hvor genvurderingen må finde sted inden klagefristen er udløbet, og inden partshøring har fundet sted. Hvis en klage må anses for at være af hastende karakter, eksempelvis fordi tilskadekomne er dødeligt syg, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring straks genvurdere sagen og sende ny afgørelse herom til sagens parter. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at afgørelsen ikke skal ændres, sendes sagen straks til Ankestyrelsen. Hvis ikke det har været muligt at foretage eventuel partshøring inden den nye afgørelse blev truffet, gøres det samtidig. Denne adgang følger af § 9 i bekendtgørelse om klager over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser.

4.1. Skønsmæssige afgørelser

Når der er klaget over skønnet (betingelse 5 ovenfor), betyder det, at der ikke i klagen er henvist til retlige eller faktiske fejl ved afgørelsen. Der er i stedet klaget over, at den konkrete vurdering (skønnet) af sagens oplysninger er endt med et resultat, som klageren er utilfreds med.

Fastsættelse af det varige mén og tabet af erhvervsevne (herunder årsløn) indeholder alle skønsmæssige vurderinger, som derfor ikke – i udgangspunktet – er omfattet af reglerne om genvurdering.

Hvis en klage både vedrører skønnet i afgørelsen og en faktisk eller retlig fejl, vil klagen være omfattet af reglerne om genvurdering. Det vil blive vurderet, om der er grundlag for at give klageren medhold i klagen over den retlige eller faktiske fejl.

4.2. Grænsedragningen mellem faktiske oplysninger og skøn i lægelige oplysninger

Grænsedragningen mellem en klage over en faktisk oplysning og et skøn kan være vanskelig. Oplysningerne i en speciallægeerklæring er en faktisk oplysning, der er baseret på speciallægens undersøgelse af tilskadekomne. Derimod er Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings fastsættelse af det varige mén udtryk for et skøn, der er baseret på oplysningerne i speciallægeerklæringen.

En klage er omfattet af genvurderingspligten, hvis der klages over fejl i speciallægeerklæringen, som er blevet lagt til grund for vurderingen (skønnet), eksempelvis hvis speciallægen fejlagtigt har glemt at beskrive de samlede gener. Her er skønnet udøvet på et forkert grundlag og omfattes derfor af genvurderingspligten.

En klage er også omfattet af genvurderingspligten, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har læst forkert i de lægelige akter eller helt har overset oplysninger, som skulle være inddraget i skønsudøvelsen. I sådanne tilfælde omfattes klagen af genvurderingspligten, fordi der ikke alene er klaget over det udøvede skøn, men der er også klaget over, at alle relevante oplysninger ikke er inddraget i skønsudøvelsen.

5. Faktisk eller retlig fejl

5.1. Hvad er en faktisk eller retlig fejl?

Afgørelsen kan genoptages, hvis den påklagede afgørelse er omfattet af reglerne for genvurdering, og hvis en af følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Der skal være en **faktisk fejl**, der har haft betydning for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse og/eller
- 2) Der skal være en **retlig fejl**, der har haft betydning for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse

Den retlige eller faktiske fejl skal have haft betydning for vurderingen af afgørelsen, før fejlen er omfattet af genvurderingspligten.

5.1.1. Eksempler på **faktiske** fejl

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fejlagtigt afvist at anerkende en ulykke under tilskadekomnes arbejde med den begrundelse, at vedkommende var selvstændig og ikke havde tegnet forsikring efter 2003-loven. Dette var imidlertid forkert, da tilskadekomne ifølge anmeldelsen var antaget til arbejde i sit eget anpartsselskab og dermed omfattet af 2003-loven.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring trækker fra i méngodtgørelsen for en skade på højre knæ, da det af en lægeerklæring fremgår, at tilskadekomne havde en tidligere skade på knæet. Den tidligere skade var imidlertid på det andet knæ, hvorfor der ikke var grund til at trække fra i godtgørelsen.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter fejlagtigt erstatningen for tab af erhvervsevne til mindre end 15 procent, da det fremgår af lægeerklæringen, at tilskadekomne fortsat arbejder hos samme arbejdsgiver. Tilskadekomne gør opmærksom på, at han/hun ikke kan arbejde på akkord længere og derfor tjener mindre.

5.1.2. Eksempler på **retlige** fejl

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ikke taget stilling til fradrag i erstatningen på grund af en klar og symptomgivende forudbestående sygdom.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ikke overholdt forpligtelsen til at oplyse sagen tilstrækkeligt (officialmaksimen).
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har lavet et udpræget fejlskøn, eksempelvis tilkendt 5 procent i godtgørelse for varigt mén for tab af alle fingre på højre hånd, der efter den vejledende méntabel vurderes til 25 procent i mén.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har undladt at partshøre tilskadekomne over væsentlige lægelige oplysninger før en afgørelse om afslag på anerkendelse af en erhvervssygdom. Dette er en overtrædelse af en garantiforskrift. Ved tilsidesættelse af en garantiforskrift skal det altid overvejes, om

tilsidesættelsen af forskriften er af så væsentlig og afgørende karakter for afgørelsens udfald, at det skal føre til ugyldighed af afgørelsen (genoptagelse på ulovbestemt grundlag).

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet afgørelse om en tilskadekomst hos en værnepligtig efter lov om arbejdsskadesikring i stedet for at anvende lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har afvist en skade, hvor tilskadekomne forvred en fod med begrundelsen, at generne var forbigående. Tilskadekomne har fået relevant behandling med helbredende effekt, hvorfor skaden skulle have været anerkendt.

5.2. Indhentelse af oplysninger

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at klagen er omfattet af genvurderingspligten, kan yderligere oplysninger indhentes med henblik på at belyse klagen. Disse oplysninger kan både være oplysninger, som der tidligere har været oplyst om, eller det kan være helt nye oplysninger, som ikke tidligere er indgået i sagen (nova), se mere nedenfor i afsnit 7.

Efter at have indhentet disse yderligere oplysninger, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring enten

- 1) fastholde den oprindelige afgørelse og sende sagen med klagen til Ankestyrelsen, hvis afgørelsen ikke er behæftet med faktiske eller retlige fejl, eller
- 2) ændre afgørelsen, fordi afgørelsen var behæftet med faktiske eller retlige fejl.

Nova kan også inddrages i genvurderingsafgørelsen, hvis nova fører til en ændret vurdering og den indklagede afgørelse allerede var behæftet med retlige eller faktiske mangler – se også afsnit 8.3 om nova.

5.3. Der kan helt eller delvist gives medhold i klagen – genvurdering fører til ændret afgørelse

Sagen genvurderes og der træffes en ny afgørelse, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ud fra indholdet af klagen kan give den, der klager, helt eller delvist medhold. Her gælder reglerne i forvaltningsloven om begrundelse, klagevejledning mv.

Helt eller delvist medhold indebærer som udgangspunkt, at der træffes en materielt ændret afgørelse, eksempelvis ændring af méngodtgørelsen. Det betragtes dog også som helt eller delvist medhold, hvis begrundelsen for afgørelsen ændres væsentligt, eksempelvis når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fortsat afviser efter at have forelagt sagen for Erhvervssygdomsudvalget efter klagen.

En genvurderingsafgørelse har virkning fra tidspunktet for den indklagede afgørelse.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vil skrive i afgørelsens begrundelse, hvorfor der var grundlag for at genvurdere, for eksempel at der ved en fejl ikke er lagt ATP-bidrag til årslønnen.

Sagen sendes straks til Ankestyrelsen, hvis der klages over genvurderingsafgørelsen. I denne situation må Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke genvurdere sagen en gang til.

5.4. Berigtigelse – oplagte skrive- og regnefejl eller upræcis begrundelse

Ifølge retsplejelovens § 221, stk. 1, kan en domstol til enhver tid i embeds medfør eller efter begæring berigtige skrivefejl, som er indløbet i henseende til ord, navne eller tal, blotte regnefejl samt sådanne fejl og forglemmelser, som alene vedrører udfærdigelsens form.

Den offentlige forvaltnings adgang til at berigtige afgørelser sker efter samme principper som for dommes og kendelsers vedkommende.

Hvis der er begået oplagte skrive- og regnefejl, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kunne berigtige afgørelsen ved at rette disse fejl i en ny og supplerende afgørelse. Det øvrige indhold af den oprindelige afgørelse har fortsat retsvirkning, og berigtigelsen præciserer alene forhold i denne afgørelse. Der gives ikke en ny klagefrist.

Berigtigelse er alene en mulighed for at korrigere mindre fejl, som kan give anledning til misforståelse af den oprindelige afgørelse. Berigtigelse kan **ikke** anvendes, hvis afgørelsen er mangelfuld, eksempelvis med begrundelsesmangler, eller hvis en rettelse af fejlen vil ændre på det materielle indhold i afgørelsen – berigtigelse kan alene supplere den oprindelige afgørelse.

Berigtigelse giver her mulighed for at rette visse fejl, selvom der ikke er indgivet en rettidig klage.

Eksempler, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan berigtige oplagte fejl:

- Der er tilkendt 10 procent i godtgørelse for varigt mén, og det er ved en skrivefejl anført, at der skal udbetales 404 kroner og ikke 40.400 kroner.
- Der er tilkendt 15 procent i erstatning for tab af erhvervsevne, men beløbet, der skal udbetales, er ikke anført.
- I afgørelsen står, at årslønnen er fastsat til 20.000 kroner, hvor den skulle have været 200.000 kroner. Erhvervsevnetabet er dog udregnet korrekt med 200.000 kroner som årsløn.

Berigtigelsen ændrer ikke på retsvirkningerne af den oprindelige afgørelse.

Upræcis, men ikke fejlagtig begrundelse

Hvis resultatet i afgørelsen (eksempelvis tilkendt 10 procent i godtgørelse for varigt mén) er korrekt, men det viser sig, at begrundelsen er upræcis, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke genvurdere sagen. Der kan derfor som udgangspunkt kun ske genvurdering, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ud fra klagen kan ændre indholdet i afgørelsen på grund af klagen - altså eksempelvis forhøje de 10 procent til 15 procent i mén.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har dog mulighed for i brevet til Ankestyrelsen at give en uddybende begrundelse for, hvorfor klageren ikke kan gives helt eller delvist medhold, herunder præcisere begrundelsen for den oprindelige afgørelse. Dette kan således indgå i Ankestyrelsens behandling af sagen og eventuelt føre til, at den der klager vælger at trække klagen.

Hvis begrundelsen er så mangelfuld, at der i stedet er tale om en retlig fejl, som medfører ugyldighed, skal afgørelsen i stedet genoptages på forvaltningsretligt grundlag og erstattes af en ny afgørelse, se straks nedenfor i afsnit 5.5.

5.5. Særligt om fejlagtige begrundelser – tilsidesættelse af garantiforskrift

I tilfælde, hvor begrundelsen i afgørelsen ikke blot er utilstrækkelig, men direkte fejlagtig, skal det overvejes, om den fejlagtige begrundelse kan begrunde, at afgørelsen genoptages på ulovbestemt grundlag, selvom klagen er modtaget inden for klagefristen. Der vil altid være tale om en konkret vurdering i lyset af fejlens karakter, herunder hvilken betydning fejlen har haft for afgørelsens udfald. Som udgangspunkt vil en direkte fejlagtig begrundelse være en tilsidesættelse af garantiforskriften i forvaltningslovens § 24 (begrundelseskravet), hvorfor afgørelsen vil være ugyldig.

Retsvirkningerne af afgørelsen indtræder først, når den korrekte afgørelse træffes. Den afgørelse, der ophæves som ugyldig, har ingen retsvirkning.

6. Afgørelser, som indeholder flere delafgørelser

6.1. Der klages over hele afgørelsen

Der kan forekomme tilfælde, hvor der både klages over mén, erhvervsevnetab og anerkendelse. Hvis der eksempelvis er tvivl om en skade overhovedet skulle have været anerkendt, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ofte lade behandlingen af klagen over mén og erhvervsevnetabet afvente Ankestyrelsens stillingtagen til klagen over anerkendelsen, da en eventuel afvisning af skaden vil føre til, at klagen over mén og erhvervsevnetab udgår.

Hvis der klages over "afgørelsen", skal det som udgangspunkt betragtes som en klage over hele afgørelsen. Er klagetemaet ikke nærmere afgrænset, eller er der tvivl om, hvad klager rent faktisk ønsker at klage over, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring forsøge at afgrænse temaet i klagen. Indeholder klagen derimod alene argumenter om, at årslønnen er forkert fastsat, skal klagebehandlingen afgrænses til kun at vedrøre årslønnen.

6.2. Klage over enkelte dele af afgørelsen

Hvis der eksempelvis klages over en afgørelse om erhvervsevnetab, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kun finder grundlag for at genvurdere spørgsmålet om årslønnen, opstår spørgsmålet, om årslønnen kan genvurderes alene, herunder om der kan indhentes yderligere oplysninger, mens resten af afgørelsen oversendes til Ankestyrelsen.

Et andet problem opstår, når klageren tydeligt kun klager over enkelte elementer i afgørelsen, eksempelvis tilkendelsestidspunktet ved en løbende erstatning for tab af erhvervsevne, men i øvrigt er tilfreds med resten af afgørelsen, jf. nedenfor.

Der er ikke noget problem ved at adskille afgørelser om mén og erhvervsevnetab, selvom disse spørgsmål er behandlet i samme afgørelse. Hvis der er klaget over begge dele og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kun finder grundlag for at genvurdere eksempelvis mén, så sender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen om erhvervsevnetab til Ankestyrelsen og gør i oversendelsen til Ankestyrelsen opmærksom på, at spørgsmålet om mén bliver genvurderet.

Hvis der er klaget over flere delafgørelser, eksempelvis årsløn og erhvervsevnetabsprocent, kan klagebehandlingen deles op, hvis der gives medhold i klagen over årslønnen, men ikke i klagen over erhvervs-

evnetabsprocenten. Der kan derfor forekomme tilfælde, hvor årslønnen genvurderes, mens klagen over erhvervsevnetabsprocenten oversendes til videre behandling i Ankestyrelsen.

Det sker, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring hurtigt efter modtagelsen af en klage kan se, at det kun er en del af afgørelsen om eksempelvis vurderingen af varigt mén efter en multipel skade, som kan ændres ved en genvurdering. Der er i afgørelsen alene taget stilling til det varige mén for rygsmerterne, mens Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har vurderet skuldersmerterne.

I sådanne tilfælde kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring oversende afgørelsen om vurderingen af det varige mén for rygsmerterne, mens vurderingen af, om de nu nævnte skuldersmerter også er en følge af den anerkendte skade, skal genvurderes. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vil træffe en særskilt ny afgørelse om følgerne i skulderen, der kan påklages særskilt.

Hvis det klart fremgår af klagen, at det kun er tilkendelsestidspunktet, årslønnen eller erhvervsevnetabsprocenten, der eksempelvis klages over, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring normalt lade sig binde af temaet i klagen.

Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder grundlag for at ændre en af delafgørelserne, der er klaget over, kan det dog betyde en ændring af beregningen af selve erstatningsbeløbet. Hvis det er tilfældet, beholdes hele sagen under overvejelse om genvurdering. Dele af afgørelsen sendes derfor ikke til Ankestyrelsen, før Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har behandlet klagen samlet.

Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring helt eller delvist kan give parten medhold i klagen over et delelement, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en ny afgørelse med en ny klagefrist. Det vil således ikke være nødvendigt at sende de øvrige delelementer til Ankestyrelsen, da disse ikke er påklaget.

7. Der fremkommer nye oplysninger i sagen – nova

Nova betyder nye oplysninger. Begrebet dækker over, at en part har ret til at komme med nye påstande eller anbringender, eller gøre ændrede faktiske forhold gældende, når parten klager over afgørelsen. Nova som begreb dækker over en parts ret til at fremføre argumenter og synspunkter, der ikke tidligere har været fremført.

Det er i forvaltningsretten almindeligt antaget og accepteret, at en part ikke er afskåret fra at fremføre nye argumenter under sagsbehandlingen, herunder heller ikke i forbindelse med en klage over en afgørelse. Forvaltningen er som følge af officialmaksimen forpligtet til at inddrage nye forhold, hvis disse forhold har betydning for, at den materielt rigtige afgørelse kan træffes.

Hvis der sendes nye oplysninger med klagen, melder spørgsmålet sig, om Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan genvurdere på det nye grundlag.

Selve det forhold, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring modtager nye oplysninger, giver ikke nødvendigvis anledning til at genvurdere. Nye oplysninger vil ikke nødvendigvis være udtryk for, at afgørelsen er behæftet med en faktisk eller retlig fejl.

Hvis det er åbenbart, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring burde have indhentet en bestemt oplysning, som nu er fremkommet ved klagen, så er pligten til at oplyse sagen tilstrækkeligt ikke overholdt, hvilket er en retlig fejl, jf. ovenfor. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal derfor genvurdere afgørelsen.

Ofte vil det dog være mere tvivlsomt, om de nu fremkomne oplysninger er udtryk for en retlig eller faktisk fejl. Der kan altid tilføjes yderligere oplysninger til en sag, men det er kun Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings opgave at indhente tilstrækkelige oplysninger til at træffe en korrekt afgørelse. Så længe de oplysninger, der forelå på tidspunktet for afgørelsen, må anses for at være tilstrækkelige til at træffe en korrekt afgørelse, vil nye oplysninger i sig selv ikke betyde, at der har været en retlig eller faktisk fejl ved afgørelsen.

8. Afgrænsning mellem genvurdering og genoptagelse ved nye oplysninger

I klageperioden kan henvendelser fra parterne betragtes som en klage over afgørelsen, en anmodning om genoptagelse eller begge dele, hvis der i henvendelsen er henvist til oplysninger, som ikke har været en del af det tidligere afgørelsesgrundlag. Dette afhænger af, om de nye oplysninger vedrører perioden efter afgørelsen eller om de vedrører forhold, som forelå allerede på det tidspunkt, hvor afgørelsen blev truffet eller begge dele.

8.1. Klage over afgørelse – genvurdering – klager indsender nye oplysninger (nova) om forhold, der forelå på afgørelsestidspunktet

I langt de fleste tilfælde bliver der klaget over indholdet i afgørelsen. Viser de nye oplysninger, at der er retlige eller faktiske mangler i afgørelsen, og er betingelserne for genvurdering i øvrigt opfyldt, genvurderes afgørelsen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring genvurderer afgørelsen, hvis der i klagen er henvist til retlige eller faktiske mangler i afgørelsen.

Genvurderingsafgørelsen har virkning fra tidspunktet for den oprindelige afgørelse. Det betyder, at den oprindelige afgørelses elementer om tilkendelsestidspunkt og kapitaliseringsfaktorer ikke ændres ved en genvurderingsafgørelse, uanset der kommer nye oplysninger om, at tilskadekomne for eksempel har haft fødselsdag efter den oprindelige afgørelse og genvurderingsafgørelsen. Nye oplysninger (nova) om disse forhold får således ingen betydning for genvurderingsafgørelsen.

8.2. Klage over afgørelse – genoptagelse – klager indsender nye oplysninger (nova) om forhold, der vedrører perioden efter den oprindelige afgørelse

Hvis der i klagen er oplysninger om nye forhold eller oplysninger, der vedrører perioden efter afgørelsen er truffet, og disse oplysninger ikke kunne være tilvejebragt i forbindelse med afgørelsen, betragtes klagen som en anmodning om genoptagelse.

Følgende betingelser skal altid være opfyldt, før Arbejdsmarkedets Erhvervssikring genoptager en afgørelse, hvor anmodningen om genoptagelse er modtaget inden for klagefristen:

1. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan hverken give helt eller delvist medhold i klagen over den påklagede afgørelse, og

2. Nova, der nu er fremført, er oplysninger, som ikke forelå eller kunne være tilvejebragt, da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf afgørelse.

Der vil i denne situation være tale om genoptagelse efter de almindelige genoptagelsesregler i loven, da der ikke er tale om en klage over retlige eller faktiske fejl ved den trufne afgørelse, hvorfor den indklagede afgørelse ikke er omfattet af genvurderingsreglerne. Der henvises i øvrigt til Arbejdstilsynets vejledning om genoptagelse af sager efter lov om arbejdsskadesikring.

8.3. Klage over afgørelse – genvurdering og genoptagelse

Vedrører de nye oplysninger (nova) både oplysninger om forhold, der forelå på tidspunktet for den oprindelige afgørelse og perioden efter afgørelsen, kan der efter omstændighederne blive tale om både genvurdering og genoptagelse.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring behandler i sådanne situationer først sagen som en genoptagelse med udgangspunkt i de nye oplysninger om perioden efter afgørelsen. Når der er truffet afgørelse i genoptagelsessagen, undersøges det, om klageren fortsat ønsker at opretholde klagen over den oprindelige afgørelse.

Arbejdstilsynet, den 24. august 2017

THOMAS HJORTENBERG

/ Helle Klostergaard Christensen

- 1) Lovbekendtgørelse nr. 216 af 27. februar 2017 om arbejdsskadesikring.
- 2) Lovbekendtgørelse nr. 284 af 14. marts 2013 med senere ændringer om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl.
- 3) Lov nr. 336 af 4. april 2014 med senere ændringer om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.